

naar det umiddelbare kan have, og om at Vidner paa anden Haand ikke maae føres (§§ 245 og 255). Derhos fastfattes visse Regler for Bevisets Kvantitet, idet flere Beviser erklæres for utilstrækkelige (See navnlig §§ 242, 248, 256, 259). I Tilfælde, at Anklagede ikke kan sælbes paa Grund af, at kun et saadant utilstrækkeligt Bevis er ført, frifinder Retten Anklagede uden Nævningers Meddelkomst (§ 264). Endelig findes Bestemmelser om Frilagelse og Udelukkelse fra at vidne (§ 249—54), om Bevis for tidligere Tilstaaelse eller Forklaringer (§ 246), om Tilstaaelse, fremkaldt ved Løfte eller Trusel (§ 247), om de Egenklarer, der foretages af Shyns- og Skjønsmænd (§ 260) m. m.

Saaledes som Udkastet, efter de angivne Hovedtræk, fremtræder, maa det vistnok i det Hele siges at være tilfredsstillende. Det har godt gennemført en mundtlig og offentlig Anklageforhandling med Dommere, der indtage en saadan Stilling under den hele Forhandling, at de ikke let ville forfalde til Ensidighed eller Partifæthed. Prøve vi imidlertid Enkeltheberne, ville adskillige Bestemmelser, saa forekommer det os, trænge til en Endring.

Vi sigte ikke herved til den Undtagelse, der er gjort fra den offentlige Forhandling i § 156, thi dens Nødvendighed anerkjende vi, ligesom vi finde, at Udkastet har opstillet betryggende Regler mod Misbrug for det Tilfælde, at Ørene lukkes, ved at tilstede forskjellige Personer Afgang.

Derimod maae vi lægge en stor Vægt paa, at den Nødvendighed, der tillægges Nævningereffens Formand, bliver en anden og større. Dette er et Spørgsmaal af den hyerste Vigtighed. Der kan være forskjellige Meninger, om man skal foretrække at have een eller flere Dommere i en Nævningeret, og Meningerne i Udvalget have ogsaa derom været forskjellige, skjøndt Fleertallet har erklæret sig for at tilraade Udkastets Bestemmelser om tre lovklædte Dommere. Men en væsentlig Betingelse for, at flere Dommere skulle stifte Gavn og ikke Skade, er den, at Rettens Formand ikke standfæ-

eller hæmmes i sin Virksomhed; at han tværtimod ene leder Forhandlingen, hæbder Ordenen, griber ind, hvor det behøves, med Kraft og Hurtighed, afgjør, uden at være bunden ved Andres Mening, alle Spørgsmaal under Forhandlingen, der bør have et hurtigt og bestemt Svar, og som, idet de reises og besvares, saalidt som muligt indvirke forstyrrende paa Forhandlingerne og give dem et tungt og slæbende Præg. Medens det stundom kan være nyttigt, at flere deeltage i en Dom, der affiges — uden at Nævninger have afgivet deres Erklæring eller efterat en saadan er afgiven — forbi Sagen ved Drøftelsen kan sees klarere og mere alsidigt, vilde det være i høi Grad beslageligt, om Førstedommeren midt under Forhandlingerne skulde standse disse, for at raadslaae og beslutte med sine Meddommere angaaende et mere eller mindre vigtigt Spørgsmaal, der var reist. Intet vil hindre Førstedommeren i under Forhandlingerne at søge Raad hos sine Kolleger, men dette er saare forskjelligt fra, at paa lægge ham at spørge dem og binde ham ved deres Svar.

Som Hovedregel troe vi at kunne opstille: At Dommere (Retten) træde frem, hvor Dom eller Renselse skal affiges, forinden den egentlige Forhandling for Nævningeret er begyndt, og ligeledes, hvor Dom eller Renselse skal affiges, efterat Nævningerne have afgivet deres Erklæring; at derimod Førstedommeren ikke blot leder Forhandlingerne, men, ganske enkelte Tilfælde af særegen Natur undtagne, ene afgjør ethvert Spørgsmaal, der reises og maa afgjøres under selve Forhandlingen, efterat Nævningeret er sat og indtil Nævningernes Erklæring er endelig afgiven.

Herefter vilde Udkastets Bestemmelser opretholdes, forsaavidt de gaae ud paa, at Retten affiger Dom uden Nævninger i Tilfælde af Anklagedes Tilstaaelse overeensstemmende med § 170; ligeledes vilde Retten afgjøre Spørgsmaalet, om en paa Grunde støttet Indsigelse ifølge § 175 kan tages tilfølgende; endvidere vil det være Retten, der bestemmer, om en Anklaget, der er erklæret skyldig, skal stilles for en ny Nævningeret (§ 234); det vil ogsaa være Retten, der affiger Dom i Henhold til